

дач проводить підсумкове оцінювання питань, виявляючи інтереси і знання студентів.

Активізація діяльності студентів на лекції-прес-конференції досягається через адресне інформування кожного студента особисто. В цьому є відмінна риса цієї форми лекції. Необхідність сформулювати питання і грамотно його поставити активізує розумову діяльність, а очікування відповіді на своє питання концентрує увагу студента. Питання студентів у більшості випадків мають проблемний характер і є початком творчих процесів мислення. Особистісне, професійне і соціальне ставлення викладача до поставлених питань і відповідям на них, надають виховний вплив на студентів. Досвід участі у лекції прес-конференції дозволяє студентам відпрацювати вміння задавати питання і відповідати на них, виходити із важких комунікативних ситуацій, формувати навички доведення.

Зрозуміло, що запропоновані напрямки подальшого вдосконалення і активізації лекційних занять не вирішують усього кола існуючих проблеми. Однак безперечними залишаються аргументи, що педагогічні пошуки активізують існуючу форму методичної роботи, наближаючи їх до вимог сьогодення, сприяють появі нових прийомів і методів викладання.

Кузнецова Н. Б., аспірант
кафедри управління персоналом та економіки праці

ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНИХ ЛЕКЦІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Сучасний розвиток суспільства передбачає формування нового типу мислення та нового ставлення людей до світу, кардинальної переоцінки цінностей у пошуку креативних ідей, що зумовлено глобалізаційними явищами та інформаційним вибухом. Тому саме освітня діяльність сьогодні стає визначальною у соціально-економічному розвитку суспільства, через яку сучасний соціум формує фахово підготовлені кадри, створює інноваційні технології для управлінської, виробничої та духовної сфер свого існування.

Перед суспільством постає основне завдання — формування через освітню діяльність фахівця з інноваційним типом мислення, культури і поведінки, здатного швидко та раціонально вирішувати нові проблеми, шукати нестандартні варіанти її вирішення. Це визначає, що пріоритетним напрямом у вищій школі стає впровадження наукової методології та практичних способів застосування методів системного аналізу, а також методів синергетичного й інформаційного підходу для виявлення та визначення способів розв'язання найбільш важливих соціальних, економічних і науково-технічних проблем. Велика роль у цьому належить використанню у навчальному процесі інтерактивних освітніх технологій, а саме проблемних лекцій.

Навчальна дисципліна, яка містить проблемні лекції, сприяє творчому засвоєнню предмета науки, методів придбання нових знань і вмінь у контексті майбутньої професійної діяльності. Значення проблемної лекції полягає не лише в тому, що вона активізує пізнавальну діяльність студентів, але і у тому, що мотивує саме її творчу складову. Проблемний виклад матеріалу створює пізнавальний інтерес до лекції, забезпечує умови для її повного засвоєння, що забезпечує підвищення ефективності її викладання.

Організація і проведення проблемної лекції передбачає формування у студентів чотирьох основних груп навчальних умінь, пов'язаних з аналітичною, творчою, аксіологічною та комунікативною діяльністю. Тому викладач повинен бути професійно підготовленим та володіти методикою проблемного читання лекцій. У першу чергу необхідно чітко визначити мету проблемної лекції, способи її досягнення, технології визначення лекційної проблеми і способи створення проблемної ситуації.

Навчальною метою проблемної лекції є активізація навчально-пізнавальної діяльності студента, мотивація розвитку самостійного творчого мислення, формування творчих умінь нестандартного розв'язання певних професійних проблем з метою вдосконалення навичок професійного спілкування. Досягнення поставленої мети здійснюється через використання принципів діалектичної логіки і загальнонаукових методів дослідження, таких як: гіпотеза, сходження від абстрактного до конкретного, історичне і логічне порівняння, аналіз і синтез, індукція і дедукція, аналогія. Методами ведення проблемної лекції можуть бути: проблемний виклад матеріалу, евристична бесіда, проблемні демонстрації, мисленнєвий проблемний експеримент, проблемні завдання та їх вирішення.

Лекційна проблема повинна відобразити пізнавальну суперечність, яка пробуджуватиме інтерес студента до невідомого, спонукатиме його до творчого пошуку. Проблемні ситуації виникають, як правило, в результаті суперечностей міркування, можуть формуватись на основі об'єктивних суперечностей або бути пов'язаними з особливостями процесу мислення і засвоєння матеріалу.

Крім того, слід пам'ятати, що проблемна лекція охоплює такі складові як: діяльність викладача; навчальну діяльність студентів; форми взаємодії викладача і студентів; процес викладання; процес навчання; здійснення контролю і повинна мати логічне завершення.

*Кулик А. Б., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Пахомов І. І., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
кафедра вищої математики ФУПМ*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА НАУКОВА СКЛАДОВА ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА МАТЕМАТИЧНА СТАТИСТИКА»

Доповідь присвячена деяким аспектам застосування видавничої системи LATEX для розробки самостійних робіт з дисципліни «Теорія ймовірностей та математична статистика».

Тенденції соціально-економічного розвитку початку XXI століття висувають творчу діяльність вищої школи на перший план, як один з дійових і ефективних ресурсів суспільного прогресу. Згідно новому розумінню [1] стабільна конкурентна перевага може бути досягнута лише шляхом розвитку знань, інтелекту, компетенції, які лежать в основі інноваційної діяльності.

Розвиток інформаційних технологій активізує проблему глобального застосування методів математичної статистики при проведенні, обробці і аналізі результатів багатьох сфер суспільного життя, зокрема і в економічній діяльності. В будь-якому з сучасних курсів економіки використовується математичний апарат: аналізуються графіки різних залежностей, проводиться обробка і систематизація статистичних даних тощо.